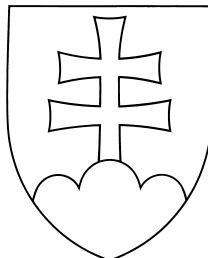

Číslo spisu

OU-BB-OSZP2-2024/024244-012

Banská Bystrica

03. 07. 2024

Rozhodnutie

o schválení plánu prác

Popis konania / Účastníci konania

Správne konanie vo veci schválenia plánu prác na odstránenie environmentálnej záťaže BR (006) / Podbrezová - bývalá antimónová huta Vajsková - SK/EZ/BR/1151 /

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky, Mlynské Nivy 44, 827 15 Bratislava 212

Obec Podbrezová, Sládkovičova 76/6, 976 81 Podbrezová

Obec Dolná Lehota, Dolná Lehota 134, 976 98 Dolná Lehota

Rudné bane, štátny podnik, Nám. Sv. Trojice, 969 01 Banská Štiavnica

MALU, s.r.o., Družby 267/5, 976 98 Podbrezová

Slovenský pozemkový fond, Búdkova 36, 817 15 Bratislava

SLOVENSKÝ VODOHOSPODÁRSKY PODNIK, štátny podnik, Martinská 49, Bratislava-Ružinov, Bratislava II

Lesy Slovenskej republiky š.p., Námestie SNP 8, 975 66 Banská Bystrica

vlastníci parcel E-KN č. 4-237/4, 4-237/5, k.ú. Podbrezová

vlastníci parcel E-KN č. 237/2, 237/3, k.ú. Dolná Lehota

Milan Packo, Dolná Lehota 263, Brezno

LEVS s.r.o., Vajsková 541, 976 98 Podbrezová

AQUA CRISTAL SLOVAKIA, s.r.o., Pod rybou 5, 974 01 Banská Bystrica

Martin Dolňan, Dolná Lehota 169, 976 98 Dolná Lehota

Marian Bella, Dolná Lehota 315, 976 98 Dolná Lehota

Zdenko Benča, Vajsková 745/33, 976 81 Podbrezová

MK MARTIN KOVÁČ, s.r.o., Jasenie, 976 75 Jasenie

Miatello Ezio, C. Battisti 9, Lavagno, Verona, Taliansko

Hydrometal Real, s.r.o., Vajsková 541/25, 976 98 Podbrezová

TATRA-KOV s.r.o., Belohrad 343/18, 976 98 Podbrezová

Rímskokatolícka cirkev, farnosť Lopej, Dolná 516/33, 976 98 Podbrezová

vlastníci parcel E-KN č. 238/2, 239/3, 238/3, 239/4, k.ú. Dolná Lehota

Výrok

Okresný úrad Banská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie pri výkone pôsobnosti okresného úradu v sídle kraja (ďalej len „okresný úrad v sídle kraja“) ako príslušný orgán štátnej správy na úseku environmentálnej záťaže podľa § 4 ods. 1 zákona č. 180/2013 Z. z. o organizácii miestnej štátnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v spojení s § 10 písm. b) a § 12 písm. d) zákona č. 409/2011 Z. z. o niektorých opatreniach na úseku environmentálnej záťaže a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o environmentálnych záťažoch“) takto

rozhodol:

Okresný úrad v sídle kraja podľa § 8 ods. 5 zákona o environmentálnych záťažach schvaľuje Ministerstvu hospodárstva Slovenskej republiky, Mlynské nivy 44/a, 827 15 Bratislava, IČO: 00686832 plán prác na odstránenie environmentálnej záťaže, ktorá je evidovaná v Informačnom systéme environmentálnych záťaží v Registri B pod názvom „BR (006) / Podbrezová - bývalá antimónová huta Vajsková - SK/EZ/BR/1151“, v Banskobystrickom kraji (6), v okrese Brezno (603), v obci Podbrezová (508853), v katastrálnom území Podbrezová (847216), na pozemkoch evidovaných ako parcela registra "C", parc. č. 737/1, 737/2, 737/3, 737/6, 737/7, 1764/8, 2759, 2875, 2968 a na pozemkoch evidovaných ako parcela registra "E", parc. č. 4-237/4, 4-237/5, 781/1, 783/1, 785/1, 785/10 a v obci Dolná Lehota (508535), v katastrálnom území Dolná Lehota (811572), na pozemkoch evidovaných ako parcela registra "C", parc. č. 676/3 a 132/6 a na pozemkoch evidovaných ako parcela registra "E", parc. č. 237/2 a 237/3.

Odôvodnenie

Dňa 24.04.2024 predložil žiadateľ okresnému úradu v sídle kraja na schválenie plán prác na odstránenie environmentálnej záťaže BR (006) / Podbrezová - bývalá antimónová huta Vajsková - SK/EZ/BR/1151. K plánu prác boli priložené situácia skúmaného územia, registračný list environmentálnej záťaže a identifikácia parciel pod skládkou a parciel v areáli antimónovej huty vo Vajskovej (zoznam parciel a listy vlastníctva).

Dňom doručenia plánu prác bolo začaté správne konanie podľa § 8 ods. 5 zákona o environmentálnych záťažach vo veci schválenia návrhu plánu prác na odstránenie environmentálnej záťaže, ktorá je evidovaná v Informačnom systéme environmentálnych záťaží v Registri B pod názvom „BR (006) / Podbrezová - bývalá antimónová huta Vajsková - SK/EZ/BR/1151“, v Banskobystrickom kraji (6), v okrese Brezno (603), v obci Podbrezová (508853), v katastrálnom území Podbrezová (847216) a v obci Dolná Lehota (508535), v katastrálnom území Dolná Lehota (811572).

Okresný úrad v sídle kraja v súlade s § 14 ods. 4 zákona o environmentálnych záťažach zverejnil dňa 25.04.2024 informáciu o začatí konania na svojom webovom sídle a na svojej úradnej tabuli. Súčasťou tohto zverejnenia bola výzva združeniam s právnou subjektivitou, aby sa v lehote do 15 dní od zverejnenia výzvy prihlásili za účastníka konania. Okresný úrad v sídle kraja zároveň listom zo dňa 13.05.2024 požiadal obce Podbrezová a Dolná Lehota, aby zverejnili tieto informácie na svojej úradnej tabuli a prípadne aj na svojom webovom sídle alebo iným v mieste obvyklým spôsobom. Za účastníka konania sa neprihlásilo nijaké združenie s právnou subjektivitou.

Okresný úrad v sídle kraja v súlade s § 14 ods. 6 zákona o environmentálnych záťažach si listom zo dňa 13.05.2024 vyžiadal od Okresného úradu Brezno, odboru starostlivosti o životné prostredie ako dotknutého orgánu stanovisko k predloženému plánu prác.

Okresný úrad v sídle kraja listom zo dňa 13.05.2024 v súlade s § 18 ods. 3 zákona č. 71/1967 o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov (ďalej len „správny poriadok“) oznámil známym účastníkom konania začatie konania, v súlade s § 14 ods. 7 zákona o environmentálnych záťažach určil účastníkom konania lehotu 30 dní na vyjadrenie a v súlade s § 14 ods. 9 zákona o environmentálnych záťažach nariadil vo veci ústne pojednávanie na 02.07.2024 tak, aby sa uskutočnilo po uplynutí lehoty na vyjadrenie účastníkov konania a zúčastnených osôb. Okresný úrad v sídle kraja zároveň v súlade s § 9 ods. 10 zákona o environmentálnych záťažach upozornil osoby prizvané na ústne pojednávanie, že svoje pripomienky môžu uplatniť písomne najneskôr na ústnom pojednávaní s tým, že na neskôr uplatnené pripomienky sa neprihliada a v súlade s § 33 ods. 2 správneho poriadku im dal možnosť, aby sa pred vydaním rozhodnutia mohli vyjadriť k jeho podkladu i k spôsobu jeho zistenia, prípadne navrhnúť jeho doplnenie, k čomu im stanovil lehotu do skončenia ústneho pojednávania.

Dňa 31.05.2024 bolo okresnému úradu v sídle kraja doručené stanovisko Okresného úradu Brezno, odboru starostlivosti o životné prostredie, v ktorom ako dotknutý orgán štátnej správy ochrany ovzdušia konštatoval, že predložený plán nie je v rozpore so záujmami ochrany ovzdušia a nemá k nemu námietky.

Dňa 06.06.2024 bolo okresnému úradu v sídle kraja doručené stanovisko Okresného úradu Brezno, odboru starostlivosti o životné prostredie, v ktorom ako dotknutý orgán štátnej správy odpadového hospodárstva konštatoval, že predložený plán nie je v rozpore so záujmami odpadového hospodárstva, avšak požiadal, aby po vykonaní doplnkového prieskumu a po výbere vhodného variantu sanácie environmentálnej záťaže mu bola predložená celá projektová dokumentácia týkajúca sa sanačných prác predmetnej environmentálnej záťaže spolu so samostatne spracovanou časťou, týkajúcou sa odpadového hospodárstva, s presným popisom nakladania s jednotlivými druhmi odpadov, ktoré realizáciou sanačných prác vzniknú.

Dňa 14.06.2024 bolo okresnému úradu v sídle kraja doručené stanovisko Okresného úradu Brezno, odboru starostlivosti o životné prostredie, v ktorom ako dotknutý orgán štátnej správy ochrany prírody a krajiny konštatoval, že k predloženému plánu nemá námietky za predpokladu zohľadnenia a dodržania nasledovných podmienok: (1) v súvislosti s plánovanou činnosťou – realizáciou geologických prác je nutné požiadať o vydanie súhlasu orgánu ochrany prírody podľa § 13 ods. 2 písm. f) zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov, príslušným na vydanie predmetného súhlasu je Okresný úrad v sídle kraja Banská Bystrica; (2) ohlásiť začiatok a ukončenie prác na Správu NAPANT (napant@sopsr.sk) z dôvodu environmentálneho dozoru, taktiež zaslať počet a pohyb motorových vozidiel a im prislúchajúcich evidenčných čísel, počet a pohyb motorových vozidiel minimalizovať na nevyhnutnú mieru; (3) pohonné hmoty musia byť uskladnené a premiestňované takým spôsobom, aby sa zabránilo ich možnému úniku do okolitého prostredia; (4) v prípade nevyhnutného výrubu drevín alebo krovín je investor povinný požiadať o vydanie súhlasu na výrub drevín príslušný orgán ochrany prírody; (5) nevytvárať depóniu stavebného materiálu a výkopovej zeminy vo voľnej krajine; (6) všetky práce vykonávať tak, aby nedochádzalo k poškodeniu, zničeniu resp. ku zbytočnému úhynu rastlín a živočíchov alebo ich biotopov; (7) pri stavebných prácach používať stroje len v dobrom stavebno – technickom stave s cieľom predchádzania negatívnych vplyvov na okolité prírodné prostredie; (8) mechanizmy nesmú deštruovať okolitý trávnatý kryt, zemné ako aj stavebné práce vykonávať vo vhodnom ročnom ako aj vegetačnom období a tak, aby nedochádzalo k vytváraniu koľají; (9) nerozširovať záber plôch navrhnutých na stavebnú činnosť nad rámec vymedzený v PD a to vrátane koordinácie prejazdu stavebných mechanizmov; (10) podľa § 3 ods. 2 zákona č. 150/2019 Z. z. o prevencii a manažmente introdukcie a šírenia invázných nepôvodných druhov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov – vlastník alebo správca pozemku sú povinní odstraňovať zo svojho pozemku invázne nepôvodné druhy uvedené v národnom zozname alebo v zozname Európskej únie a starať sa o pozemok tak, aby sa zamedzilo ich šíreniu; (11) po ukončení stavebných prác vykonať dôslednú rekultiváciu plôch dotknutých stavebnou činnosťou s výrazným ohľadom na plochy dotknuté zemnými prácami a prejazdom mechanizmov, pričom na zatrávenie sa môžu použiť len lokálne druhy tráv a bylín, (12) pokiaľ v priebehu výstavby príde k nálezu chráneného druhu (rastlina, živočích) je stavebník, resp. organizácia uskutočňujúca stavbu, povinná nález ohlásiť na odbornú organizáciu, Správu Národného parku Nízke Tatry, so sídlom Lichardova 129/52, 976 13 Slovenská Ľupča a urobiť nevyhnutné opatrenia, pokiaľ nebude rozhodnuté o nakladaní s ním. V závere Okresný úrad Brezno, odbor starostlivosti o životné prostredie upozornil, že prekladaná činnosť geologickej úlohy sanačných prác môže spĺňať limity uvedené v kritériách prílohy č. 8, položky č. 9, časti Infraštruktúra, bodu 3, resp. 4 pre posudzovanie vplyvov na životné prostredie v zmysle zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o posudzovaní vplyvov“), a preto odporučil požiadať o stanovisko príslušný orgán posudzovania vplyvov na životné prostredie.

Dňa 02.07.2024 sa vo veci uskutočnilo ústne pojednávanie. Na ústnom pojednávaní sa zúčastnili zástupcovia žiadateľa a zástupca štátneho podniku Rudné bane. Ostatné osoby prizvané na ústne pojednávanie sa bez ospravedlnenia nedostavili, hoci im bolo predvolanie na ústne pojednávanie riadne doručené. Zástupkyňa žiadateľa k veci uviedla, že trvá na podanom návrhu a žiada vydať rozhodnutie o schválení predloženého plánu prác. Stanoviská dotknutého orgánu berie na vedomie. K potrebe posúdenia, či činnosti spojené so sanáciou environmentálnej záťaže podliehajú zákonu o posudzovaní vplyvov, poukázala na obsah vyjadrenia Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 12610/2024-11.1.1/pdb/ 42715/2024 zo dňa 17.06.2024, z ktorého vyplýva, že realizácia sanácie environmentálnej záťaže vo vzťahu k bývalej činnosti nie je zmenou navrhovanej činnosti podľa § 18 ods. 2 zákona o posudzovaní vplyvov, nakoľko činnosť podmieňujúca vznik environmentálnej záťaže bola ukončená a z tohto dôvodu taktiež nepredstavuje ukončovanie navrhovanej činnosti podľa § 18 ods. 3 zákona o posudzovaní vplyvov. Uvedené vyjadrenie bolo predložené krátkou cestou do spisu.

Z podkladov obstaraných v priebehu konania a z údajov, ktoré sú verejne dostupné z registrov, okresný úrad v sídle kraja zistil nasledujúce podstatné skutočnosti:

Úložisko nebezpečného odpadu (skládku nebezpečného odpadu) je situované v areáli bývalej antimónovej huty na lokalite Vajsková, ktorá sa nachádza v k.ú. Podbrezová (847216) a k.ú. Dolná Lehota, medzi obcami Dolná Lehota a Podbrezová – Lopej. Skládku nebezpečného odpadu sa nachádza na okraji východnej časti závodu, od ktorého je oddelená Vajskovským potokom. Priemyselný odpad, prevažne zo spracovania antimónového koncentráту, sa na skládku nesystematicky ukladal v rôznej intenzite od založenia závodu na jeho spracovanie v roku 1892 po ukončenie prevádzky v roku 1992. Predtým od roku 1791 tu fungoval železiarsky hámor. V antimónovej hute sa tavili koncentráty z Pezinka, (Liptovskej) Dúbravy, dovážané Sb koncentráty (Kutná Hora) a vedľajší produkt z

rafinácie olova s vysokým obsahom Pb. Antimónová huta bola viac krát modernizovaná, zaviedlo sa cyklónové tavenie, elektrolytická výroba Sb, bol vybudovaný nový komín.

Na základe prieskumných prác bolo na lokalite overené havarijné znečisteniu horninového prostredia, podzemných vôd a povrchových vôd v rámci areálu a jeho okolia, ktoré súviselo s činnosťou huty (Kečková, 1995; Ilkanič, 1996). Pre nutnosť eliminácie znečistenia bolo navrhnuté a zrealizované sanačné riešenie (Čunderlík, 1998 a 2003). Pozostávalo z komplexu sanačných technológií v podobe rekultivácie už existujúcej skládky odpadu z hutníckej výroby, ku ktorej boli doplnené odpady z asanácie budov závodu a kontaminovanej zeminy z areálu. Hutnícky odpad bol zhrnutý na južnej polovici skládky nebezpečného odpadu. V súčasnosti obsahuje skládka nebezpečného odpadu asi 74 500 m³ odpadu, z toho hutnícky odpad tvorí asi 66 %, zbytok sú sutiny a výkopová zemina. Detailnejšie vymedzenie jednotlivých druhov odpadových materiálov je nasledovné: odpad z hutníckej výroby (49 400 m³) / údaj z roku 1996/, sutina z výrobných haly (5 650 m³), sutina z komína (1 000 m³), výkopová zemina z výkopu podzemnej tesniacej steny a drénu (1 300 + 700 m³), výkopová zemina z výkopu znečistených plôch (16 450 m³).

Súčasťou rekultivácie bolo aj riešenie odvodnenia priesakových vôd zo skládky a zamedzenia vstupu podzemnej vody z horninového prostredia do skládky. Pre tieto účely sa realizovalo vybudovanie podzemnej tesniacej steny, vybudovanie hydraulického ochrany odvodňovacou štôľňou, prekrytie povrchu skládky minerálnym tesnením so systémom povrchových rigolov odvádzajúcich povrchovú vodu, vybudovanie drenážneho systému na západnej strane telesa skládky, vybudovanie čistiarene znečistených vôd zachytávaných štôľňou a drenážou. Skládka nie je zo spodnej strany zabezpečená voči unikaniu priesakov do podlažia. Tvoriace sa priesaky sú zachytávané drenážnymi prvkami a odvádzané na prečistenie do čistiarene znečistených vôd. Prečistená voda je vypúšťaná do recipientu povrchovej vody Vajskovského potoka. V rámci procesu čistenia priesakových vôd vznikajú kaly, ktoré majú charakter nebezpečného odpadu a sú pravidelne zneškodňované na skládke nebezpečného odpadu. Hodnotená lokalita je zaradená v Informačnom systéme environmentálnych záťaží v Registri C ako sanovaná environmentálna záťaž pod označením „BR (006) / Podbrezová – bývalá antimónová huta Vajsková – SK/EZ/ BR/1151“.

V súčasnosti sa ako najviac problematické ukazuje dlhodobá prítomnosť priesakových vôd zo skládky nebezpečného odpadu znečistených arzénom a antimónom v nezmenšujúcich sa množstvách a s tým súvisiaci potreba úpravy týchto vôd pred ich vypúšťaním do povrchového toku. Znečistené priesakové vody sa zo zberného systému skládky zhromažďujú v zbernej šachte MŠ-1 situovanej v juhozápadnej časti skládky. Zo zbernej šachty sa voda odčerpáva do čistiarene znečistených vôd. Dominantná kontaminujúca látka priesakov je arzén, sprievodný kontaminant je antimón. Čistenie znečistených priesakov sa vykonáva zrážaním. Ako koagulanty sa používajú chlorid železitý (FeCl₃) a hydroxid sodný (NaOH). Po pridaní koagulačných činidiel a flokulantu sa vzniknutý kal separuje v lamelovej sedimentačnej nádrži. Vyčistená voda sa filtruje na pieskových filtroch a následne sa vypúšťa do recipienta, ktorým je Vajskovský potok. Vznikajúci kal sa po odvedení zhromažďuje k tomu určených kontajneroch a následne sa ako nebezpečný odpad zneškodňuje na skládke nebezpečného odpadu. Čistiareň znečistených vôd sa prevádzkuje od januára 2006 v nepretržitej prevádzke. Od roku 2006 sa na lokalite monitoruje kvalita vody na vstupe a výstupe z čistiarene 1-2 krát ročne (Zajacová, 2007). Posledné komplexnejšie vyhodnotenie vývoja situácie na lokalite z hľadiska funkčnosti, resp. udržateľnosti systému pre zabezpečovanie požadovaných kvalitatívnych parametrov vo Vajskovskom potoku pod areálom bývalého závodu antimónovej hute je analýza rizika (Schwarz a Čičmancová, 2018), ktorá preukázala, že ak by sa odpadová voda vypúšťala bez prečistenia, predstavovalo by to environmentálne riziko pre povrchový tok, nakoľko povolené koncentrácie by mnohonásobne prekračovali príslušný limit z hľadiska arzénu. Vzhľadom na to, že na lokalite je stále prítomné znečistenie (As, Sb) a aktívna čistiareň odpadových vôd, bez ktorej prevádzky by sa znečistenie šírilo do podzemnej vody okolia a do povrchového toku, bola lokalita prehodnotená a v súčasnosti je pod označením „BR (006) / Podbrezová – bývalá antimónová huta Vajsková – SK/EZ/ BR/1151“ zaradená v Informačnom systéme environmentálnych záťaží v Registri B ako potvrdená environmentálna záťaž s vysokou prioritou (K=68).

Okresný úrad v sídle kraja rozhodnutím č. OU-BB-OSZP2-2022/020365-013 zo dňa 26.10.2024 zastavil konanie vo veci určenia povinnej osoby za environmentálnu záťaž BR (006) / Podbrezová – bývalá antimónová huta Vajsková – SK/EZ/ BR/1151 z dôvodu, že povinnú osobu nemožno určiť.

Uznesením vlády Slovenskej republiky č. 288 zo 7. júna 2023 bolo Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky poverené ako príslušné ministerstvo na úseku environmentálnej záťaže podľa § 5 ods. 7 zákona o environmentálnych záťažoch.

Podľa predloženého plánu prác sa environmentálna záťaž nachádza na pozemkoch evidovaných ako parcela registra "C", parc. č. 737/1, 737/2, 737/3, 737/6, 737/7, 1764/8, 2759, 2875, 2968 a na pozemkoch evidovaných ako parcela registra "E", parc. č. 4-237/4, 4-237/5, 781/1, 783/1, 785/1, 785/10, všetky v katastrálnom území Podbrezová a na pozemkoch evidovaných ako parcela registra "C", parc. č. 676/3 a 132/6 a na pozemkoch evidovaných ako parcela registra "E", parc. č. 237/2 a 237/3, všetky v katastrálnom území Dolná Lehota.

Environmentálnou záťažou, plánom prác alebo realizáciou plánu prác môžu byť dotknuté aj ďalšie pozemky v areáli bývalej antimónovej huty, a to pozemky evidované ako parcela registra "C", parc. č. 736/96, 736/88, 736/1, 736/33, 733, 736/95, 736/28, 736/10, 736/11, 736/20, 736/29, 736/30, 736/31, 736/12, 736/32, 736/52, 736/13, 736/51, 736/14, 736/53, 736/54, 736/24, 736/25, 736/50, 736/3, 736/89, 736/48, 736/46, 736/26, 736/82, 736/81, 736/78, 736/77, 736/41, 736/6, 736/73, 736/74, 736/60, 732/2, 732/1, 736/59, 736/37, 736/84, 736/83, 734, 736/57, 736/58, 736/56, 736/55, 736/35, 736/9, 736/76, 736/39, 736/85, 736/36, 736/8, 736/38, 736/7, 736/86, 736/87, 736/75, 736/100, 736/40, 736/5, 736/42, 736/80, 736/79, 736/2, 736/91, 736/92, 735, 736/4, 736/27, 736/34, 736/21, 736/90, 1764/10, 736/93, 736/22, 736/23, 736/45, 736/47 a pozemky evidované ako parcela registra "E", parc. č. 736/4, 736/2, 783/1, 4-236/2, 4-237/2, všetky v katastrálnom území Podbrezová a pozemky evidované ako parcela registra "C", parc. č. 676/7, 132/7, 132/38, 132/37, 132/36, 132/12, 132/26, 132/28, 132/27, 132/11, 132/3, 132/8, 132/30, 132/9, 132/31, 132/10, 132/32, 132/34, 132/33, 132/4, 132/5, 132/21, 132/19, 132/25, 132/22, 132/23, 132/20, 132/24 a pozemky evidované ako parcela registra "E", parc. č. 238/4, 236/2, 238/2, 239/3, 238/3, 239/4, 242/103, všetky v katastrálnom území Dolná Lehota.

V pláne prác sú na základe štúdia dostupných podkladov, poznatkov z predmetnej oblasti a vypracovanej komparatívnej štúdie navrhnuté štyri varianty možného riešenia situácie. V súčasnosti preferovaným variantom je variant „B“, ktorý predstavuje odstránenie skládky bez získavania úžitkovej zložky. Uvažuje sa so separáciou odpadu a predpokladá sa, že bude možné vytriediť a opätovne použiť, resp. uložiť s relatívne malými nákladmi časť odpadu. Vzhľadom na to, že skládka obsahuje nebezpečný odpad vyžadujúci si jeho stabilizáciu, bude zrejme väčšiu časť potrebné premiestniť a stabilizovať ex-situ, teda mimo lokality. V súčasnosti neznáme množstvo nebezpečného odpadu predstavuje najvýznamnejšiu neistotu pri posudzovaní tohto variantu. Významné sú aj sprievodné negatívne environmentálne vplyvy a riziká súvisiace s odťažovaním, triedením a dopravou nebezpečného odpadu. Najvýznamnejším prínosom je odstránenie nebezpečného odpadu s „nestabilizovanými“ škodlivými látkami (As, Sb) z územia s vysokou citlivosťou (z bezprostrednej blízkosti vodárenského toku), dôležitým podporným faktorom je aj relatívna jednoduchosť, resp. technologické zvládnutie procesu stabilizácie v externe umiestnenom zariadení. Doposiaľ ale nie je k dispozícii dostatočné množstvo reprezentatívnych údajov, ktoré by umožnilo komplexnejšie zhodnotiť jednotlivé varianty. Pre konečný výber sanačného variantu je potrebné získať doplňujúce informácie. Za tým účelom sa navrhuje uskutočnenie doplnkového prieskumu.

Vlastné riešenie sanácie environmentálnej záťaže bude uskutočnené v troch fázach, a to vo fáze (1) predsanačnej, ktorá predstavuje realizáciu doplnkového prieskumu s realizáciou pilotnej skúšky injektovateľnosti, stabilizácie odpadu, a zhodnotením technologických vzoriek z pohľadu extrakcie úžitkovej zložky (II. kv. 2024 až I. kv. 2026), (2) sanačnej (realizačnej) – ktorá by predstavovala odťažovanie haldy, separácia materiálu, transport, stabilizácia odpadu, jeho uloženie, realizáciu sanačných prác v bývalom priestore haldy, likvidáciu pracoviska, objektov zriadených za účelom realizovania sanácie (II. kv. 2026 až IV. kv. 2030), (3) posanačnej – vyhodnotenie vykonaných sanačných prác, posanačné monitorovanie (I. kv. 2031 až II. kv. 2034).

Podľa § 8 ods. 1 písm. a) tretí bod zákona o environmentálnych záťažach pôvodca, povinná osoba alebo príslušné ministerstvo sú povinní predložiť okresnému úradu v sídle kraja na schválenie plán prác s vysokou prioritou riešenia, ak ide o príslušné ministerstvo do jedného roka odo dňa rozhodnutia vlády Slovenskej republiky podľa § 5 ods. 7 alebo ods. 8.

Podľa § 8 ods. 3 zákona o environmentálnych záťažach plán prác musí byť vypracovaný v súlade so Štátnym programom sanácie environmentálnych záťaží a s Vodným plánom Slovenska.

Podľa § 8 ods. 4 zákona o environmentálnych záťažach plán prác obsahuje

- predpokladané plošné vymedzenie environmentálnej záťaže na základe geologickej preskúmanosti environmentálnej záťaže s uvedením parcelných čísel pozemkov, na ktorých sa environmentálna záťaž nachádza, a parcelných čísel pozemkov, ktoré sú environmentálnou záťažou dotknuté,
- časové a vecné vymedzenie vykonávania geologického prieskumu životného prostredia,

- c) časové a vecné vymedzenie sanácie environmentálnej záťaže,
- d) časové a vecné vymedzenie monitorovania geologických faktorov životného prostredia,
- e) predpokladané finančné náklady potrebné na realizáciu plánu prác a
- f) náležitosti ustanovené v geologickom zákone.

Podľa § 8 ods. 5 zákona o environmentálnych záťažiach okresný úrad v sídle kraja pri schvaľovaní plánu prác zohľadní časový harmonogram vyplývajúci z osobitného predpisu. Okresný úrad v sídle kraja vydá rozhodnutie o schválení plánu prác, ak tento obsahuje ustanovené náležitosti; v opačnom prípade vráti plán prác na dopracovanie. Lehota na dopracovanie plánu prác a jeho opätovné predloženie na schválenie je 30 dní.

Podľa § 8 ods. 6 zákona o environmentálnych záťažiach pôvodca, povinná osoba alebo príslušné ministerstvo je povinné po schválení plánu prác zabezpečiť jeho realizáciu. Ak sa pri realizácii plánu prác zistí, že treba zvoliť iný postup, ako je uvedený v schválenom pláne prác, alebo si realizácia plánu prác vyžiada neprimerané náklady alebo zmenu časového harmonogramu plánu prác, požiada pôvodca, povinná osoba alebo príslušné ministerstvo okresný úrad v sídle kraja o schválenie zmeny plánu prác s uvedením dôvodu vypracovania zmeny plánu prác. Ustanovenia odsekov 4 a 5 sa použijú primerane.

Podľa § 8 ods. 7 zákona o environmentálnych záťažiach pôvodca, povinná osoba alebo príslušné ministerstvo sú povinní zabezpečiť aktualizáciu plánu prác každých šesť rokov až do doby ukončenia realizácie plánu prác a zohľadniť pri aktualizácii už vykonané geologické práce; po aktualizácii plánu prác požiadajú okresný úrad v sídle kraja o vydanie rozhodnutia o schválení aktualizovaného plánu prác.

Okresný úrad v sídle kraja posúdil predložený plán prác a prerokoval ho s účastníkmi konania, ktorí nemali k plánu žiadne námietky ani pripomienky. Plán prác obsahuje základné údaje o environmentálnej záťaži vrátane predpokladaného plošného vymedzenia environmentálnej záťaže s uvedením parcelných čísiel pozemkov, na ktorých sa environmentálna záťaž nachádza, údaje o rozsahu znečistenia jednotlivých zložiek životného prostredia, údaje o geologických prácach vykonaných na identifikovanie a overenie environmentálnej záťaže, vecné a časové vymedzenie plánovaných geologických prác potrebných na odstránenie environmentálnej záťaže, predpokladané finančné náklady potrebné na realizáciu plánu prác a náležitosti vymedzené v osobitnom predpise a je vypracovaný v súlade so Štátnym programom sanácie environmentálnych záťaží a s Vodným plánom Slovenska.

Okresný úrad v sídle kraja nezistil také skutočnosti, ktoré by odôvodňovali vrátiť plán prác na dopracovanie.

Okresný úrad v sídle kraja vychádzajúc z vyjadrenia Ministerstva životného prostredia Slovenskej republiky č. 12610/2024-11.1.1/pdb/ 42715/2024 zo dňa 17.06.2024 nepovažoval za potrebné požiadať o stanovisko príslušný orgán posudzovania vplyvov na životné prostredie tak, ako to odporúčal vo svojom stanovisku Okresný úrad Brezno, odbor starostlivosti o životné prostredie.

Zo všetkých vyššie uvedených dôvodov okresný úrad v sídle kraja rozhodol o schválení plánu prác na odstránenie environmentálnej záťaže BR (006) / Podbrezová – bývalá antimónová huta Vajsková – SK/EZ/ BR/1151 tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

Okresný úrad v sídle kraja upozorňuje žiadateľa, že pri odstraňovaní environmentálnej záťaže je potrebné postupovať v súlade so zákonom č. 569/2007 Z. z. o geologických prácach (geologický zákon) v znení neskorších predpisov ako aj v súlade s ostatnými právnymi predpismi, ktoré sa na danú činnosť vzťahujú. Rozhodnutie o schválení plánu prác nenahrádza rozhodnutia, povolenia a súhlasy podľa osobitných predpisov. Okresný úrad v sídle kraja osobitne dáva do pozornosti žiadateľa podmienky, ktorými sa má zabezpečiť ochrana verejných záujmov na úseku odpadového hospodárstva a ochrany prírody a krajiny, vyplývajúce zo stanovísk dotknutých orgánov

Okresný úrad v sídle kraja ďalej upozorňuje žiadateľa na to, že po konečnom výbere sanačného postupu na podklade výsledkov doplnkového prieskumu bude potrebné požiadať okresný úrad v sídle kraja o schválenie zmeny plánu prác podľa § 8 ods. 6 zákona o environmentálnych záťažiach.

Vzhľadom na to, že počet vlastníkov nehnuteľnosti, ktorí sú účastníkmi konania, je väčší ako 20, v súlade s ustanovením § 14 ods. 13 zákona o environmentálnych záťažiach sa toto rozhodnutie oznamuje verejnou vyhláškou. Verejnou vyhláškou sa toto rozhodnutie oznamuje aj vlastníkom nehnuteľnosti, na ktorej sa nachádza

environmentálna záťaž, ktorí nie sú známi. Verejná vyhláška bude vyvesená po dobu 15 dní na úradnej tabuli Okresného úradu Banská Bystrica, Nám. L. Štúra 1, 974 05 Banská Bystrica a zverejnená na centrálnej úradnej elektronickej tabuli na stránke <https://cuet.slovensko.sk/>. Posledný deň tejto lehoty je dňom doručenia. Toto rozhodnutie sa zverejní aj na webovom sídle okresného úradu v časti „Úradná tabuľa“. Okresný úrad v sídle kraja žiada obec Podbrezová a obec Dolná Lehota, aby súčasne zverejnili toto rozhodnutie na svojej úradnej tabuli a prípadne aj na svojom webovom sídle alebo iným v mieste obvyklým spôsobom najmenej na dobu 15 dní.

Poučenie

Podľa § 53 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov majú účastníci konania právo podať proti tomuto rozhodnutiu odvolanie. Podľa § 54 ods. 1 správneho poriadku odvolanie sa podáva na Okresnom úrade Banská Bystrica, odbore starostlivosti o životné prostredie, Nám. L. Štúra 1, 974 05 Banská Bystrica. Podľa § 54 ods. 2 správneho poriadku odvolanie treba podať v lehote 15 dní odo dňa oznámenia rozhodnutia. Toto rozhodnutie je možné preskúmať súdom po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov.

Ing. Martina Machala
vedúca odboru

Informatívna poznámka - tento dokument bol vytvorený elektronicky orgánom verejnej moci

IČO: 00151866 Sufix: 10008

Doručuje sa

Ministerstvo hospodárstva SR, Mlynské Nivy 44, 827 15 Bratislava, Slovenská republika
Obec Podbrezová, Sládkovičova 76/6, 976 81 Podbrezová, Slovenská republika
Obec Dolná Lehota, Dolná Lehota 134, 976 98 Dolná Lehota, Slovenská republika
Rudné bane, štátny podnik, Nám. Sv. Trojice, 969 01 Banská Štiavnica, Slovenská republika
MALU, s.r.o., Družby 2675, 976 98 Podbrezová, Slovenská republika
Slovenský pozemkový fond, Búdkova 36, 817 15 Bratislava, Slovenská republika
SLOVENSKÝ VODOHOSPODÁRSKY PODNIK, štátny podnik, Martinská 49, 821 05 Bratislava-Ružinov, Slovenská republika
Lesy Slovenskej republiky š.p., Námestie SNP 8, 975 66 Banská Bystrica, Slovenská republika
Vlastníci Parcel E-KN Č. 4-237/4, 4-237/5, K.ú. Podbrezová, ,
Vlastníci Parcel E-KN Č. 237/2, 237/3, K.ú. Dolná Lehota, ,
Milan Packo, Dolná Lehota 263, 976 98 Dolná Lehota, Slovenská republika
LEVS s.r.o., Vajsková 541, 976 98 Vajsková, Slovenská republika
AQUA CRISTAL SLOVAKIA, s.r.o., Pod rybou 5, 974 01 Banská Bystrica, Slovenská republika
Martin Dolňan, Dolná Lehota 169, 976 98 Dolná Lehota, Slovenská republika
Marian Bella, Dolná Lehota 315, 976 98 Dolná Lehota, Slovenská republika
Zdenko Benča, Vajsková 745/33, 976 81 Podbrezová, Slovenská republika
MK MARTIN KOVÁČ, s.r.o., Jasenie, 976 75 Jasenie, Slovenská republika
Miatello Ezio, C. Battisti 9, Lavagno, Talianska republika
Hydrometal Real, s.r.o., Vajsková 541/25, 976 98 Vajsková, Slovenská republika
TATRA-KOV s.r.o., Belohrad 343/18, 976 98 Podbrezová, Slovenská republika
Rímskokatolícka cirkev, farnosť Lopej, Dolná 516/33, 976 98 Podbrezová, Slovenská republika
Vlastníci Parcel E-KN Č. 238/2, 239/3, 238/3, 239/4, K.ú. Dolná Lehota, ,

Na vedomie

Ministerstvo hospodárstva SR, oddelenie výkonu enviro opatrení, Mlynské Nivy 44, 827 15 Bratislava 212
Obec Podbrezová, Sládkovičova 76/6, Podbrezová, Brezno
Obec Dolná Lehota, Dolná Lehota 134, 976 98 Dolná Lehota
Okresný úrad Brezno, odbor starostlivosti o životné prostredie, Nám. gen. M. R. Štefánika 40, 977 01 Brezno